

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1950-1951.

SÉANCE DU 19 DÉCEMBRE 1950.

Rapport complémentaire de la Commission de la Justice chargée d'examiner le projet de loi modifiant la loi du 25 Ventôse, an XI, contenant organisation du notariat.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1950-1951.

VERGADERING VAN 19 DECEMBER 1950.

Aanvullend verslag van de Commissie van Justitie belast met het onderzoek van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 25 Ventôse, jaar XI, houdende inrichting van het notariaat.

Présents : MM. ROLIN, président; ALLARD, ANCOT, CHOT, Mme CISELET, MM. KLUYSKENS, LAGAE, ORBAN, RONSE, Mme VANDERVELDE, MM. VAN HEMELRIJCK, VAN GERVEN, VERMEYLEN et DERBAIX, rapporteur.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi n° 387, session de 1948-1949, transmis au Sénat par la Chambre des Représentants, qui l'a adopté en séance du 18 mai 1949 par un vote émis à l'unanimité moins une voix, modifie les articles 13 et 28 de la loi organique du notariat du 25 Ventôse, an XI.

L'article 13 de la dite loi règle la rédaction des actes notariés; il stipule dans sa première phrase : « Les actes de notaires seront écrits en un seul et même contexte, lisiblement, sans abréviation, blanc, lacune ni intervalle ».

Un arrêt de la Cour d'appel de Bruxelles, en date du 28 mars 1849, qui a fait jurisprudence et a été suivi par les praticiens, a interprété ce texte comme prescrivant, pour la rédaction des actes notariés, l'écriture manuscrite à l'exclusion de tout autre procédé.

Voir :

Documents de la Chambre des Représentants :

39 (Session de 1948-1949) : Proposition de loi;
333 (Session de 1948-1949) : Rapport;
471 (Session de 1948-1949) : Texte adopté au premier vote.

Annales de la Chambre des Représentants :

12 et 18 mai 1949.

Documents du Sénat :

387 (Session de 1948-1949) : Projet transmis par la Chambre des Représentants;

78 (Session de 1949-1950) : Rapport;
138 (Session de 1949-1950) : Sous-amendement;
154 (Session de 1949-1950) : Sous-amendement;
187 (Session de 1949-1950) : Sous-amendement.

Annales du Sénat :

17 octobre 1950.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het wetsontwerp n° 387, zitting 1948-1949, aan de Senaat overgemaakt door de Kamer der Volksvertegenwoordigers, die het in de vergadering van 18 Mei 1949 met, op een na, algemene stemming goedgekeurde, wijzigt de artiklen 13 en 28 der wet tot inrichting van het Notariaat van 25 Ventôse jaar XI.

Het artikel 13 van bedoelde wet regelt de wijze van opstellen van de notariële akten; de eerste volzin bepaalt : « De notariële akten worden in een en dezelfde samenhang, leesbaar, zonder verkortingen, witte vakken, gapingen of tussenruimten geschreven ».

Een arrest van het Hof van Beroep te Brussel, dd. 28 Maart 1849, dat als grondslag voor de rechtspleging is gaan gelden en bij de rechtsprekende magistraten navolging gevonden heeft, heeft bedoelde tekst in die zin uitgelegd dat hij, voor het opmaken van de notariële akten, het handschrift voorschrijft, met uitsluiting van elke andere schrijf- of drukwijze.

Zie :

Gedr. Stukken van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :

39 (Zitting 1948-1949) : Wetsvoorstel;
333 (Zitting 1948-1949) : Verslag;
471 (Zitting 1948-1949) : Tekst in eerste lezing aangenomen.

Gedr. Stukken van de Senaat :

12 en 18 Mei 1949.

Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :

387 (Zitting 1948-1949) : Ontwerp overgemaakt door de Kamer der Volksvertegenwoordigers;
78 (Zitting 1949-1950) : Verslag;
138 (Zitting 1949-1950) : Subamendement;
154 (Zitting 1949-1950) : Subamendement;
187 (Zitting 1949-1950) : Subamendement.

Handelingen van de Senaat :

17 October 1950.

C'est cette prescription que, dans un souci assurément justifié de s'adapter aux progrès et aux nécessités de la vie moderne, et de répondre au vœu des organismes professionnels intéressés, le projet de loi modifie dans le premier paragraphe de son article unique en autorisant, pour la rédaction des actes notariés, à l'égal de l'écriture manuscrite, les procédés mécaniques suivants : la dactylographie, l'imprimerie, la lithographie et la typographie.

La disposition nouvelle se complète en prescrivant l'emploi d'une encre indélébile et l'obligation pour tous les signataires de l'acte, de parapher chaque feuille de l'acte au bas de la première page, à moins que celle-ci ne porte déjà ces paraphes ou ces signatures.

Le texte voté par la Chambre des Représentants a été amendé à l'initiative d'un membre de la Commission. Celle-ci a jugé indispensable d'exprimer dans le texte même, que sont exceptés de l'application de la réforme adoptée, les testaments publics et les testaments mystiques, dont la forme et la rédaction continueront d'être régis par les articles 971 à 998 et 1001 du Code Civil.

D'autre part, un sous-amendement du Gouvernement a complété la disposition, en réservant le droit de prescrire, par voie d'arrêté royal, toutes mesures propres à assurer la conservation en bon état des actes notariés pour la rédaction desquels il est fait usage de procédés mécaniques.

La disposition ainsi amendée et complétée, qui sera le nouvel article 13 de la loi de Ventôse, a été adoptée dans le texte ci-après repris, par un vote unanime de votre Commission de la Justice.

Le second paragraphe de l'article unique du projet de loi doit remplacer l'article 28 de la loi de Ventôse : celui-ci prescrit la légalisation des actes notariés, « lorsqu'on s'en servira hors du territoire de la province où l'acte a été reçu ».

Le texte proposé qui n'a donné lieu à aucune discussion ni observation, ne prescrit la légalisation des actes notariés que lorsqu'ils sont utilisés hors du Royaume.

La Commission de la Justice est unanime à proposer au Sénat l'adoption du projet de loi ainsi amendé.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
Ch. DERBAIX.

Le Président,
H. ROLIN.

Het is dit voorschrift dat door het wetsontwerp, met het ongetwijfeld verantwoorde doel de tekst aan de vooruitgang en aan de behoeften van het moderne leven aan te passen en te gemoet te komen aan de wens van de betrokken beroepslichamen, in de eerste paragraaf van het enig artikel wordt gewijzigd, door, voor het opmaken van de notariële akten, op gelijke voet met het handschrift, de navermelde machinale schrijf- en drukwijzen toe te laten : machineschrift, drukschrift, lithografie en typografie.

De nieuwe bepaling is aangevuld met het voorschrift dat daarbij een onuitwisbare inktsoort moet gebruikt worden en met de verplichting, voor al de ondertekenaars van de akte, elk blad van de akte, onderaan op de eerste bladzijde, te paraferen, tenzij deze reeds met die parafen of die handtekeningen bekleed is.

De door de Kamer der Volksvertegenwoordigers goedgekeurde tekst werd op initiatief van een lid van de Commissie geamendeerd. Deze oordeelde het volstrekt noodzakelijk in de tekst zelf uit te drukken, dat van de toepassing van de aangenomen hervorming uitgesloten zijn de openbare testaments en de besloten testaments, waarvan de vorm en de wijze van opstellen door de artikelen 971 tot 998 en 1001 van het Burgerlijk Wetboek geregeld blijven.

Anderdeels wordt de bepaling aangevuld door een subamendement van de Regering, waarbij het recht wordt voorbehouden, door middel van een koninklijk besluit, alle maatregelen te treffen tot het in goede staat bewaren van de notariële akten, voor het opmaken waarvan machinale schrijf- of drukwijzen werden aangewend.

De aldus geamendeerde en aangevulde bepaling, die het nieuw artikel 13 van de wet van Ventôse zal zijn, werd in de hierna vermelde tekst door uw Commissie van Justitie eenparig goedgekeurd.

De tweede paragraaf van het enig artikel van het wetsontwerp moet artikel 28 der wet van Ventôse vervangen. Dit artikel schrijft voor, dat de notariële akten worden gelegaliseerd « wanneer daarvan gebruik gemaakt wordt buiten het grondgebied van de provincie waarin de akte verleden werd ».

De voorgestelde tekst die tot geen bespreking noch aanmerking aanleiding gegeven heeft, schrijft de legalisatie van de notariële akten slechts voor wanneer zij buiten het grondgebied gebruikt worden.

De Commissie van Justitie stelt de Senaat met algemene stemmen voor het aldus geamendeerd wetsontwerp goed te keuren.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
Ch. DERBAIX.

De Voorzitter,
H. ROLIN.

Texte présenté par la Commission.

ARTICLE UNIQUE.

Les modificatoins suivantes sont apportées aux articles 13 et 28 de la loi de Ventôse, an XI :

Article 13. — Le texte actuel est remplacé par le suivant :

« *Sans préjudice des prescriptions des articles 971 à 998 et 1001 du Code Civil, relatifs aux testaments, les actes de notaires seront écrits à la main, dactylographiés, imprimés, lithographiés ou typographiés, au moyen d'une encre indélébile, en un seul et même contexte, lisiblement, sans abréviation, blanc, lacune ni intervalle; ils contiendront les noms, prénoms, qualités et demeures des parties, ainsi que des témoins qui seraient appelés dans le cas de l'article 11; ils énonceront en toutes lettres les sommes et les dates; les procurations des contractants seront annexées à la minute qui fera mention que lecture de l'acte a été faite aux parties; chaque feuille de l'acte sera paraphée par tous les signataires de l'acte, au bas de sa première page, à moins qu'elle ne porte déjà leurs paraphes ou signatures; le tout sous la responsabilité du notaire et à peine de 100 francs d'amende contre lui.*

« *Le Roi peut prescrire les mesures propres à assurer la conservation en bon état, des actes notariés pour la rédaction desquels il est fait usage de procédés mécaniques.* »

Article 28. — Le premier alinéa du texte actuel est remplacé par le suivant :

« Les actes notariés seront légalisés lorsque cette formalité est exigée pour valoir hors du territoire du Royaume ».

Tekst voorgesteld door de Commissie.

ENIG ARTIKEL.

De navolgende wijzigingen worden in de artikelen 13 en 28 van de wet van Ventôse, jaar XI, gebracht :

Artikel 13. — De huidige tekst wordt vervangen door de volgende :

« *Onverminderd de voorschriften der artikelen 971 tot 998 en 1001 van het Burgerlijk Wetboek, betreffende de testamenten, worden de notariële akten in een en dezelfde samenhang, leesbaar, zonder verkortingen, witte vakken, gapingen of tussenruimten, met de hand geschreven, getypt, gedrukt, gelithografeerd of getypografeerd, door middel van onuitwisbare inkt; zij bevatten de namen, voornamen, hoedanigheden en woonplaatsen van de partijen, alsmede van de getuigen die zouden opgeroepen worden in het bij artikel 11 bepaald geval; zij vermelden voluit de sommen en dagtekeningen; de volmachten van de contractanten wordt gehecht aan de minuut die vermeldt dat voorlezing der akte vóór partijen werd gedaan; elk blad van de akte wordt door al de ondertekenaars van de akte, onderaan op de eerste bladzijde, geparafeerd, tenzij deze bladzijde reeds met hun parafen of handtekeningen bekleed is, alles onder verantwoordelijkheid van de notaris en op straffe van 100 frank geldboete tegen hem.*

« *De Koning kan de gepaste maatregelen voorschrijven tot het in goede staat bewaren van de notariële akten, voor het opstellen waarvan gebruik gemaakt wordt van machinale schrijf- of drukwijzen.* »

Artikel 28. — De eerste alinea van de huidige tekst wordt vervangen door de navolgende tekst :

« De notariële akten worden gelegaliseerd wanneer deze formaliteit vereist wordt om te gelden buiten het grondgebied van het Rijk ».